

**DELO NAŠIH ZAVODOV IN DRUŠTEV
ATTIVITÀ DEI NOSTRI ISTITUTI E DELLE
NOSTRE SOCIETÀ
ACTIVITIES BY OUR INSTITUTIONS
AND ASSOCIATIONS**

**PET LET SODELOVANJA ZAVODA RS ZA VARSTVO
NARAVE IN KNEŽEVINE MONAKO NA PODROČJU
VARSTVA NARAVE**

Zadnji dan maja in prvi dan junija 2006 se je v Sloveniji mudil Njegova Presvetla Visokost monaški knez Albert. Ob običajnih protokolarnih vsebinah tovrstnih državniških obiskov je bil obisk prvega moža Kneževine Monako namenjen predvsem varstvu narave. Natančneje, seznanitvi s projekti, ki jih je v preteklih petih letih, ob finančni pomoči kneževine, izpeljal Zavod RS za varstvo narave. Ohranjanje narave in predvsem varstvo morskega ekosistema je že desetletja ena pomembnih dejavnosti monaške knežje družine Grimaldi. Knez Albert predseduje, podobno kot že njegov oče pred njim, komisiji za znanstveno raziskovanje Sredozemlja (CIESM), ki združuje prek 1500 znanstvenikov iz vseh sredozemskih držav. V Monaku so države podpisnice Barcelonske konvencije podpisale dodatke k Protokolu o posebej zavarovanih območjih in biotski raznovrstnosti v Sredozemlju. Omenjeni dodatki vključujejo tako se-

Sl. 1: Robert Turk predstavlja knezu Albertu knjigo "Ogrožene vrste in habitatni tipi v slovenskem morju", ki jo je s finančno pomočjo Kneževine Monako izdal Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.

Fig. 1: Robert Turk presenting to His Highness Prince Albert the book "Endangered Species and Habitat Types in the Slovenia Sea", edited by the Institute of the Republic of Slovenia for Nature Conservation with financial support of the Principality of Monaco.

Sl. 2: Naslovnica študije o habitatnih tipih na območju Strunjanskih solin in Stjuža.

Fig. 2: Front cover of the study covering various habitat types in the areas of Strunjan salt-pans and Stjuža.

znam ogroženi vrst kot kriterije za izbor območij, ki so posebnega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti v Sredozemlju. Nenazadnje pa Monako gosti tudi sekretariat dogovora o varstvu kitov v Sredozemlju, Črnem morju in bližnjih vodah Atlantika (ACCOBAMS) in je ustanovni član velikega zavarovanega območja, ki se v Genovskem zalivu razteza na kar 87.500 km².

Zamisli o sodelovanju Zavoda RS za varstvo narave in Urada za mednarodno sodelovanje Kneževine Monako je pravzaprav rezultat sodelovanja predstavnikov obeh institucij na področju uresničevanja določb Barcelonske konvencije oz. njenega Protokola o posebej zavarovanih območjih in biotski raznovrstnosti Sredozemlja. Na osnovi razgovorov o potrebnih aktivnostih na področju varovanja morskih zavarovanih območij ter biotske raznovrstnosti slovenskega morja in morskega obrežja je bil leta 2002 sklenjen prvi sporazum o sodelovanju, v katerem je sodeloval tudi regionalni center za zavarovana območja Barcelonske konvencije s sedežem v Tunisu (RAC SPA). Na osnovi sporazuma je Zavod RS za varstvo narave označil morsko mejo Na-

travnikov pozejdonke je opredeljeno kot prioriteta tako v okviru Barcelonske konvencije kot v okviru habitatne direktive EU. V letu 2003 je Zavod RS za varstvo narave pridobil digitalne ortofoto posnetke rastišča med Žuster- no in Izolo, izdelal natančno karto rastišča, označil rob travnika na morskem dnu, s pomočjo morske biološke postaje v Piranu opravil raziskave najpomembnejših ekoloških dejavnikov na rastišču, organiziral predavanja dveh profesorjev korziške univerze na temo podvodnih travnikov, pripravil razstavo o podvodnih travnikih in postavil informativne table na parkirišču v neposredni bližini rastišča in na kopališču v Žusterni.

Uspešna uresničitev vseh naštetih aktivnosti je bo- trovala podpisu novega, tokrat triletnega sporazuma za obdobje 2004–2006, ki je sodelovanje razširil tudi na področje Alpske konvencije. V uresničevanje programa se je tako poleg piranske vključila tudi kranjska območna enota Zavoda RS za varstvo narave. V letu 2004 je bilo opravljeno kartiranje habitatnih tipov na območju Naravnega rezervata Strunjan – Stjuža, pri- pravljena je bila razstava ter izdana zgibanka o mo- kriščih na območju sotočja Save Dolinke in Save Bohinjke, izpeljana je bila inventarizacija ptičjih vrst na tem območju ter zgrajeno razgledišče na Šobčevem bajerju. V letih 2005 in 2006 so bile aktivnosti kranjske enote ZRSVN usmerjen v varovanje narcisnih trav- nikov na Jelovici, v uresničevanje sporazuma pa se je vključil tudi Triglavski narodni park z varstvenimi ukrepi na območju Kleka. Piranska enota ZRSVN pa je v zadnjih dveh letih izpeljala postavitev lesene pešpoti prek sredozemskega slanega travnika pri sv. Nikolaju v Ankaranu ter izdajo knjige "Ogrožene vrste in habitatni tipi v slovenskem morju", avtorjev Lovrenca Lipeja, Roberta Turka in Tihomirja Makovca.

Sl. 3: Informativna tabla o edinem travniku pozejdonke v Tržaškem zalivu – ob obalni cesti Koper–Izola.

Fig. 3: Information board about the only *Posidonia oceanica* meadow in the Gulf of Trieste – along the Koper–Izola trunk road.

ravnega spomenika Debeli rtič s plovkami, postavil informativne table ter ponatisnil zgibanko o zavarovanem območju.

V naslednjem letu je bil podpisan nov sporazum, na osnovi katerega sta Kneževina Monako in RAC SPA financirala številne aktivnosti, namenjene varovanju edinega travnika morske cvetnice pozejdonke (*Posidonia oceanica*) v slovenskem morju ter osveščanju javnosti o pomenu tega izjemnega habitatnega tipa za ohranjanje biotske raznovrstnosti morskega ekosistema. Ohranjanje

Sl. 4: Lesena pešpot na območju sredozemskega slanega travnika pri sv. Nikolaju v Ankaranu.

Fig. 4: Wooden pathway within the area of Medi- terranean salt meadow near Sv. Nikolaj at Ankaran.

Vse navedene aktivnosti so NPV Knezu Albertu in drugim članom delegacije Kneževine Monako (predsedniku vlade, članom parlamenta) predstavili mag. Robert Turk, vodja piranske enote, in Metod Rogelj, vodja kranjske enote Zavoda RS za varstvo narave, ter mag. Martin Šolar iz Triglavskega narodnega parka, ob njihovem obisku piranske Morske biološke postaje in blejskega gradu. Posebej natančno se je o opravljenem

pozanimal NPV Knez Albert in izrazil veliko zadovoljstvo nad dosedanjim sodelovanjem, hkrati pa obljubil svojo pomoč in podporo tudi v prihodnje. Na osnovi navedenega že potekajo pogovori med Zavodom RS za varstvo narave in Uradom za mednarodno sodelovanje Kneževine Monako o bodočih aktivnostih in novem triletnem sporazumu o sodelovanju.

Robert Turk